

SUSTAV MIROVINSKOG OSIGURANJA

[Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike](#)

Nadležna je područna služba [Zavoda za mirovinsko osiguranje](#)

1. DJEČJI DOPLATAK (uvećani dječji doplatok)

Doplatok za djecu novčano je primanje koje koristi roditelj ili druga osoba određena Zakonom, radi potpore uzdržavanja i odgoja djece. Pravo na doplatok za djecu stječe se i ostvaruje *ovisno o broju djece i visini ukupnog dohotka članova kućanstva korisnika* te drugim uvjetima utvrđenim Zakonom o mirovinskom osiguranju.

Dohodovni cenzus i svote doplatka za djecu za 2021.

Proračunska osnovica za 2021. godinu iznosi 3.326,00 kn

Dohodovni cenzus (70% od proračunske osnovice) iznosi 2.328,20 kn.

Doplatok za dijete s oštećenjem zdravlja

Za dijete s oštećenjem zdravlja korisniku pripada doplatok za djecu u 25 posto većoj svoti od pripadajuće svote doplatka određene prema utvrđenom dohodovnom cenzusu (374,18 kuna, 311,81 kn ili 249,45 kuna).

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja pravo se ostvaruje bez obzira na visinu prihoda koji kućanstvo korisnika ostvaruje, a iznosi 831,50 kunu. Pravo na doplatok za dijete s težim oštećenjem zdravlja korisnici mogu ostvarivati dok postoji teže oštećenje zdravlja.

[Zahtjev za dječji doplatok](#)

2. OCJENA / UTVRĐIVANJE / VJEŠTAČENJE RADNE SPOSOBNOSTI

Postupak ostvarivanja prava na temelju smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti može se pokrenuti na zahtjev osiguranika i na prijedlog izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite, nakon završetka liječenja odnosno nakon završene zdravstvene rehabilitacije.

Zahtjev se podnosi HZMO-u, a vještačenje obavljaju vještaci Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Vijeće vještaka može utvrditi da smanjenje radne sposobnosti ne postoji ili postoji. Ako utvrdi da smanjenje radne sposobnosti postoji, onda utvrđuje je li nastalo smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomični gubitak radne sposobnosti ili potpuni gubitak radne sposobnosti.

2.1. Nalaz i mišljenje – smanjenje ne postoji

Ako vijeće vještaka utvrdi da kod osiguranika još nisu nastale trajne promjene u zdravstvenom stanju koje uzrokuju smanjenu radnu sposobnost (jer je bolest u fazi liječenja ili nađena patološka stanja nisu dovoljno definirana pa je potrebna daljnja medicinska obrada i eventualno liječenje, ili utvrđena bolest nije do sada

odgovarajuće ni dovoljno liječena), donosi nalaz i mišljenje da smanjenje radne sposobnosti ne postoji.

Ako vijeće vještaka utvrdi, da osiguranik, unatoč svemu, može raditi na poslovima koje obavlja, donosi nalaz i mišljenje da smanjenje radne sposobnosti ne postoji.

Vijeće vještaka će donijeti nalaz i mišljenje da smanjenje radne sposobnosti ne postoji i ako utvrdi da radna sposobnost osiguranika nije trajno smanjena za više od polovice u odnosu na zdravog osiguranika iste ili slične razine obrazovanja.

2.2. Smanjenje postoji

Smanjenje radne sposobnosti postoji kada se kod osiguranika, zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem, radna sposobnost smanji za više od polovice u odnosu na zdravog osiguranika iste ili slične razine obrazovanja.

Kada utvrdi da kod osiguranika postoji smanjenje radne sposobnosti, vijeće vještaka utvrđuje je li nastalo smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomični gubitak radne sposobnosti ili potpuni gubitak radne sposobnosti.

Preostala radna sposobnost postoji kada je kod osiguranika nastalo smanjenje radne sposobnosti, ali se s obzirom na zdravstveno stanje, životnu dob, naobrazbu i sposobnost može profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad s punim radnim vremenom na drugim poslovima.

Smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost

Vijeće vještaka će donijeti nalaz i mišljenje da postoji smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost kada utvrdi da je radna sposobnost osiguranika za rad na poslovima prema kojima se ocjenjuje radna sposobnost osiguranika zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju trajno smanjena za više od polovice prema zdravome osiguraniku iste razine obrazovanja, ali da još postoji preostala radna sposobnost, jer se osiguranik s obzirom na zdravstveno stanje, životnu dob (mlađi od 53 godine), naobrazbu i sposobnost može profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad na drugim poslovima.

Vijeće vještaka je dužno u nalazu i mišljenju navesti druge poslove za koje se osiguranik, s obzirom na preostalu radnu sposobnost, može osposobiti profesionalnom rehabilitacijom, i razinu te stručne spreme (razinu obrazovanja) za koju se osposobljava, odnosno navesti zanimanje za koje se osposobljava i trajanje osposobljavanja.

Djelomični gubitak radne sposobnosti

Djelomični gubitak radne sposobnosti postoji kada kod osiguranika postoji smanjenje radne sposobnosti, a s obzirom na zdravstveno stanje, životnu dob, naobrazbu i sposobnost ne može se profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad s punim radnim vremenom na drugim poslovima, ali može raditi najmanje 70% radnog vremena na prilagođenim poslovima iste ili slične razine obrazovanja koji odgovaraju njegovim dosadašnjim poslovima.

Vijeće vještaka je dužno u nalazu i mišljenju navesti druge poslove koje je osiguranik, s obzirom na promijenjenu radnu sposobnost, sposoban obavljati i poslove koje osiguranik nije sposoban dalje obavljati (medicinske kontraindikacije), odnosno opisno navesti druge odgovarajuće poslove za daljnji rad na prilagođenim poslovima, kako ne bi došlo do daljnjeg pogoršanja zdravstvenog stanja i potpunog gubitka radne sposobnosti i radno vrijeme u kojem te prilagođene poslove može obavljati.

Potpuni gubitak radne sposobnosti

Potpuni gubitak radne sposobnosti postoji kada kod osiguranika u odnosu na zdravog osiguranika iste ili slične razine obrazovanja, zbog promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem, nastane trajni gubitak radne sposobnosti bez preostale radne sposobnosti.

Neposredna opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti

Neposredna opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti postoji kada pri obavljanju određenih poslova uvjeti rada, utječu na zdravstveno stanje i radnu sposobnost osiguranika toliko da je prijeko potrebno, radi sprječavanja nastanka smanjenja ili gubitka radne sposobnosti, premjestiti ga na drugi posao primjeren njegovoj razini obrazovanja na kojemu može raditi s radnim naporom koji ne pogoršava njegovo zdravstveno stanje.

3.INVALIDSKA MIROVINA

Da bi osiguranik mogao ostvariti pravo na invalidsku mirovinu moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- postojanje djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti
- uvjet staža

Postojanje djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti

Djelomični gubitak radne sposobnosti postoji kada kod osiguranika postoji smanjenje radne sposobnosti, a s obzirom na zdravstveno stanje, životnu dob, naobrazbu i sposobnost ne može se profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad na drugim poslovima, ali može raditi najmanje 70% radnog vremena na prilagođenim poslovima koji odgovaraju njegovim dosadašnjim poslovima, i to iste ili slične razine obrazovanja.

Potpuni gubitak radne sposobnosti postoji kada kod osiguranika nastane trajni gubitak radne sposobnosti bez preostale radne sposobnosti.

Smanjenje radne sposobnosti postoji kada se kod osiguranika, zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem, radna sposobnost smanji za više od polovice u odnosu na zdravog osiguranika iste ili slične razine obrazovanja.

Poslovi prema kojima se ocjenjuje sposobnost za rad obuhvaćaju sve poslove koji odgovaraju njegovim tjelesnim i psihičkim sposobnostima, a smatraju se odgovarajućim njegovim dosadašnjim poslovima.

Uzroci djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti mogu biti bolest, ozljeda izvan rada, ozljeda na radu ili profesionalna bolest.

Uvjet staža

Ako je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastao zbog bolesti i / ili ozljede izvan rada prije navršenih 65 godina života, pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stječe ako mu navršeni mirovinski staž pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

[Zahtjev za priznavanje prava na invalidsku mirovinu / ocjenu radne sposobnosti](#)

4. PROFESIONALNA REHABILITACIJA

Profesionalna rehabilitacija je skup mjera i aktivnosti prema propisima o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, a koje se provode radi osposobljavanja invalida rada za rad uz očuvanje njegove preostale radne sposobnosti.

Kada se utvrdi da je kod osiguranika nastalo smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, vijeće vještaka će putem centra za profesionalnu rehabilitaciju utvrditi može li se s obzirom na njegovo zdravstveno stanje, životnu dob, naobrazbu i sposobnost osiguranik profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad s punim radnim vremenom na drugim poslovima.

Vijeće vještaka će donijeti nalaz i mišljenje o profesionalnoj rehabilitaciji kojim će utvrditi druge poslove za koje se osiguranik može osposobiti za rad s punim radnim vremenom te trajanje i način provođenja profesionalne rehabilitacije.

Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju profesionalna rehabilitacija uključuje postupke:

- a) prekvalifikacije – osposobljavanja/školovanja za poslove drukčije od onih koje je osiguranik obavljao
- b) dokvalifikacije – dopunsko osposobljavanje za obavljanje poslova prema preostaloj radnoj sposobnosti.

5. STAŽ OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Staž osiguranja s povećanim trajanjem računa se osiguranicima – osobama s invaliditetom: osobama oboljelim od distrofije i srodnih mišićnih i neuromišićnih bolesti, oboljelima od paraplegije, cerebralne i dječje paralize, multiple skleroze i srodnih bolesti, slijepim osobama, gluhim osobama, gluhoslijepim osobama, osobama oboljelim od reumatoidnog artritisa i drugih sustavnih upalnih bolesti zglobova i vezivnog tkiva (ankilozantni spondilitis, psorijatični artritis, seronegativni artritis, sistemski eritemski lupus, sklerodermija i polimiozitis/dermatomiozitis), osobama kod kojih postoje funkcionalni poremećaji zbog kojih se ne mogu samostalno kretati bez uporabe invalidskih kolica te osobama s Downovim sindromom.

Svojstvo osiguranika utvrđuje se rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu

rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema odredbama općeg propisa o mirovinskom osiguranju na zahtjev osiguranika – osobe s invaliditetom.

Osiguranicima se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa kao 15 mjeseci.

[Zahtjev o utvrđivanju svojstva osiguranika – osobe s invaliditetom radi računanja staža osiguranja s povećanim trajanjem](#)

6. UTVRĐIVANJE TJELESNOG OŠTEĆENJA

Tjelesno oštećenje postoji kada kod osiguranika nastane gubitak, bitnije oštećenje ili znatnija onesposobljenost pojedinog organa ili dijelova tijela što otežava normalnu aktivnost organizma i zahtijeva veće napore u obavljanju životnih potreba, bez obzira na to uzrokuje li ono ili ne invalidnost.

Postupak za utvrđivanje tjelesnog oštećenja podnosi se na osobni zahtjev ili na zahtjev liječnika primarne zdravstvene zaštite.

Popunjeni zahtjev u kojem se navodi razlog zbog kojeg je utvrđivanje potrebno, preslika medicinske dokumentacije i preslika osobne iskaznice podnose se područnom uredu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje prema mjestu prebivališta.

Dobivanjem rješenja o tjelesnom oštećenju stječu se uvjeti za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje drugih prava.

[Zahtjev za priznanje prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja](#)

[Pravni akti HZMO-a](#)

Ovisno o utvrđenom postotku tjelesnog oštećenja, osoba može ostvariti neke od slijedećih povlastica:

Pogledajte PRAVA IZ SUSTAVA PROMETA